Memo – Oplegger Voorjaarsnota 2026 en Gezamenlijke voorjaarsnota
(Ten behoeve van collegevergadering 19 mei 2026)

In deze memo worden mogelijke keuzes voorgelegd aan het college. Van het college wordt gevraagd keuzes te maken ten aanzien van de financiën. Dit is nodig om de planning van de voorjaarsnota 2026 te kunnen halen. In het college van 2 juni dient het "boekje" voorjaarsnota 2026 inclusief financiën vastgesteld te worden.

Bijlagen	doel
01 Concept voorjaarsnota 2026	Ter kennisgeving om een beeld te vormen van het eindproduct.
02 Concept Gezamenlijke kadernota	Ter kennisgeving om een beeld te vormen van het eindproduct.
03 Scenario's harmonisatie woonlasten	Ter onderbouwing van mogelijkheid bij dekkingsplan
04 Memo Transformatie Jeugd	Ter onderbouwing van mogelijkheid bij dekkingsplan
05 VJN2026 - Aanmeldingen versie 14 april	Ter informatie detailoverzicht aanmeldingen VJN26 versie 14 april
06 Bijlage - Wijzigingen n.a.v. gesprek PFH's	Ter informatie de wijzigingen voortkomend uit de gesprekken met portefeuillehouders.

Aanleiding

Exploitatie

In het college van 14 april is het uitgangspunt bevestigd en zijn afspraken gemaakt om tot een sluitende begroting te komen. Hierbij gaat het erom dat alle jaren (2027 t/m 2030) voordelige saldi laten zien. Om alleen de laatste jaren een voordelig saldo te presenteren is niet wenselijk, omdat het niet reëel is dat de komen de jaren geen tegenvallers met zich mee zullen brengen.

Daarnaast dienen de oplossingen om daar te komen een grote mate van hardheid te hebben.

Sinds het college van 14 april 2026 zijn de aanmeldingen voor de voorjaarsnota met de portefeuillehouders besproken in de lijn met de geformuleerde afspraken van 14 april 2026. De uitkomsten van deze overleggen geeft het volgende financieel beeld:

	VJN26 (College 14 april)					*KEUZES*					*VJN26 (College 12 mei)*				
Omschrijving	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Primitieve begroting 2026	**1.267**	**-4.570**	**-1.104**	**-4.623**	**-7.548**	-	-	-	-	-	**1.267**	**-4.570**	**-1.104**	**-4.623**	**-7.548**
Advies CMT															
OOO	4.211	7.655	10.268	8.397	8.731	225	218	428	308	218	4.436	7.873	10.696	8.705	8.949
Bestuurlijke keuze	1.385	6.377	5.637	4.544	4.269	-922	-3.625	-3.571	-3.526	-3.436	463	2.752	2.066	1.018	833
Geen advies CMT	120	120	205	185	185	-	-	-	-	-	120	120	205	185	185
Mutaties voorjaarsnota 2026	**5.716**	**14.152**	**16.110**	**13.126**	**13.185**	**-697**	**-3.407**	**-3.143**	**-3.218**	**-3.218**	**5.019**	**10.745**	**12.967**	**9.908**	**9.967**
Stand Voorjaarsnota 2026	**6.983**	**9.582**	**15.006**	**8.503**	**5.637**	**-697**	**-3.407**	**-3.143**	**-3.218**	**-3.218**	**6.286**	**6.175**	**11.863**	**5.285**	**2.419**

We constateren dat verschillende portefeuillehouders het niet wenselijk vonden om alle aanmeldingen met de categorie "bestuurlijke keuze" te laten vervallen. In paragraaf "Afspraken CMT en college 14 april" vindt u de specificatie en toelichtingen op de aanmeldingen die naar aanleiding van de gesprekken met de portefeuillehouders zijn aangepast.

Naar aanleiding van het college van 12 mei zijn door de portefeuillehouders geen wijzigingen aangebracht op de aanmeldingen.

Na de verwerking van de gesprekken met de portefeuillehouders is nog steeds sprake van een niet sluitende begroting.

Investeringen/Netto schuldquote

Op basis van het huidige MPG en investeringen in de voorjaarsnota komt de schuldquote over een tijdshorizon van 10 jaar uit op 171%. In lijn met de startnotitie betreft de voorjaarsnota 2026 het huidige grondgebied Hilversum.

Omschrijving	Netto schuldquote tijdshorizon 10 jaar Begroting 2026	Voorjaarsnota 2026	Maximale Schuldquote
Actuele schuld	268.545	248.728	248.728
Investeringen	381.572	487.566	310.359
Schuld (10 jaar)	**650.117**	**736.294**	**559.087**
Baten	**408.598**	**430.067**	**430.067**
Netto schuldquote*	159%	171%	130%

** aannames/berekeningen in lijn met financiële startegie (RIB 2025-63)* (Bedragen x €1.000)

De schuldquote komt daarmee uit boven de 130%. In de collegebrief "Actualiteiten Hilversumse gemeentefinanciën" van 24 april 2026 geeft het college aan te willen blijven investeren voor de inwoners van onze stad, echter de noodzaak om bij te sturen dient zich aan. De huidige omvang van de plannen is niet langer passend op het beeld van de huidige vooruitzichten.
In deze collegebrief neemt het college de raad mee in een aantal observaties en geeft aan zich momenteel te beraden over mogelijk te nemen keuzes.

Om een start te maken met het terugdringen van de schuldquote wordt het volgende voorgesteld:

1. Opdracht te geven om MPG en gebiedsontwikkelingen kostendekkend(er) te krijgen door fasering, aanpassing, programmering, versobering en voorlopig geen nieuwe gebiedsontwikkelingen toe te voegen).
2. Opdracht te geven om bij het harmoniseren van het onderwijshuisvestingsbeleid de investeringen terug te dringen, dan wel te faseren.
3. Opdracht te geven om de kostenefficiënte van de strategische huisvestingsvisie te verbeteren.

Bovenstaande zal uitgewerkt dienen te worden in een opdracht formulering voor de organisatie van het college naar de begroting toe. De werkwijze en denkrichtingen zullen verwoord worden in de voorjaarsnota.

Bovenstaande dient eveneens te leiden tot uitvoering van M26-49 Realistische ontwikkelambities binnen financiële kaders.

Dekkingsplan (exploitatie)

Om de doelstelling van een sluitende begroting te handhaven zijn derhalve aanvullende keuzes/besluiten noodzakelijk. Een alternatief dekkingsplan dient dus opgesteld te worden.

Het voorstel is om de volgende mogelijkheden te onderzoeken/richting te geven:

1. Extra opbrengsten door het loslaten van de koppeling tussen totale woonlasten en kostendekkende riool- en afvalstoffenheffing.
2. Extra opbrengsten door de woonlasten te laten stijgen met een ander % dan de huidige CPI maart raming van het CBS. Dit met het oog op de waarschijnlijk hoger uitvallende werkelijke CPI.
3. Aanvullende stijging OZB
4. De stortingen in het mobiliteitsfonds verlagen
5. Inzetten door provincie toegestane stelpost algemene uitkering
6. Transformatieplan Jeugd
7. Aanpassen huidige uitkomsten ten aanzien van de gesprekken met de wethouders en de aanmeldingen in de voorjaarsnota 2026.

Aanvullingen t.o.v. college van 12 mei

8. Bezuiniging ambtelijke organisatie
9. Bezuiniging beheer en onderhoud
10. Bezuiniging onderwijshuisvesting
11. Bezuiniging Wmo
12. Halveren resterende aanmeldingen voorjaarsnota 2026, waarmee bij de OOO- aanmeldingen een taakstellend zullen zijn

Daarnaast dient de procesafspraak gemaakt te worden dat toekomstige tekorten en tegenvallers opgevangen dienen te worden binnen de huidige budgetten. Dit is noodzakelijk om bij het opstellen van de begroting 2027 niet tegen vergelijkbare problematiek aan te lopen van nu en afgelopen jaren. Dit is o.a. van belang omdat de stelpost voor autonome- en nominale ontwikkelingen 2027 reeds volledig is ingezet.

Verdere specificatie dekkingsplan
In de onderstaande tabel zijn de mogelijke bedragen opgenomen. Vervolgens worden de afzonderlijke mogelijkheden toegelicht.

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Programmabegroting 2026	**1267**	**-4570**	**-1104**	**-4623**	**-7548**
Aanmeldingen VJN26 (college 14 april)	5.716	14.152	16.110	13.126	13.185
N.a.v gesprekken portefeuillehouders	-697	-3.407	-3.143	-3.218	-3.218
Nwe stand VJN26 (college 12 mei)	**6.286**	**6.175**	**11.863**	**5.285**	**2.419**
Dekkingsplan					
01 - Loslaten koppeling totale woonlasten	-	-	-800	-1.300	-1.300
02 - Loslaten CPI maart (van 2,1% naar 2,6%)	-	-300	-600	-1.000	-1.000
03 - Aanvullende stijging OZB	PM	PM	PM	PM	PM
04 - Verlagen storting mobiliteitsfonds	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
05 - Stelpost algemene uitkering	-	-	-1.600	-1.600	-1.600
06 - Transformatieplan Jeugd	750	750	750	-963	-2.000
07 - Verdere wijzigingen aanmeldingen	PM	PM	PM	PM	PM
08 - Bezuiniging op ambtelijke organsiatie	-	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
09 - Beheer en onderhoude	PM	PM	PM	PM	PM
10 - Onderwijshuisvesting	PM	PM	PM	PM	PM
11 - Bezuiniging WMO	-	-	-	-200	-400
12 - Halveren resterende aanmeldingen	-2.510	-5.373	-6.484	-4.954	-4.984
Mogelijke eindstand VJN26	**2.727**	**-1.547**	**330**	**-7.532**	**-11.664**

(Bedragen x €1.000)

01 – Loslaten koppeling totale woonlasten/02 – Loslaten CPI maart (van 2,1% naar 2,6%
In de huidige gezamenlijke kadernota wordt uitgegaan van de huidige (Hilversumse) beleidslijnen. Hierin zijn verschillende keuzes mogelijk. In de bijlage "Scenario's harmonisatie woonlasten" worden deze verder uitgewerkt en toegelicht. Een 4-tal scenario's uitgewerkt:

a) Vasthouden aan de (Hilversumse) beleidslijn:
b) Inflatieniveau niet verlagen naar 2,1%
c) Het loslaten van de koppeling tussen afvalstoffenheffing / rioolheffing met de OZB
d) Een combinatie van b en c.

Het huidige uitgangspunt is dat de gehele harmonisatie van de woonlasten financieel verwerkt wordt in de gezamenlijke kadernota. Dit betekent dat de financiële effecten betrekking op 2 gemeenten. Het is wellicht wenselijk bij het de scenario's b t/m c de financiële effecten te splitsen tussen de voorjaarsnota van Hilversum en de gezamenlijke kadernota. Hierdoor zal het effect voor de Hilversumse voorjaarsnota lager uitvallen dan de gepresenteerde financiële effecten.

03 – Aanvullende stijging OZB
Voor het jaar 2027 en verder bestaat de mogelijkheid de woonlasten verder te laten stijgen. Hierbij zijn diverse scenario's denkbaar. Ter indicatie geldt voor de Hilversumse begroting dat elke 1% stijging van de Ozb leidt tot een extra opbrengst van €250.000.

04 – verlagen storting mobiliteitsfonds
Bij de uitbreiding van het betaald parkeren in Hilversum is besloten dat het voordelig saldo parkeren het bedragen van €1.500.000 niet mag overstijgen. Het begrote hogere voordeel wordt jaarlijks in de reserve mobiliteitsfonds gestort. Vooralsnog zijn er geen concrete plannen om de middelen in te zetten. Vanaf 2026 wordt jaarlijks ongeveer €1.800.000 in de reserve gestort vanuit de parkeeropbrengsten. Het is mogelijk deze storting te verlagen. Hierdoor wordt de meerjarenraming voordeliger.

05 - Stelpost algemene uitkering
Afgelopen jaar (2025) zijn de gemeenten (deels) gecompenseerd door het ravijnjaar 2026 te dempen en compensatie te geven voor de hoge lasten voor de uitvoering van de jeugdwet. De compensatie voor de jeugdwet heeft plaatsgevonden voor de jaren 2025 t/m 2027. Voor de jaren na 2027 wordt door het Rijk nog steeds verwacht dat de jeugdlasten sterk zullen dalen als gevolg van de hervormingsagenda. Het Rijk heeft hiervoor de algemene uitkering al vanaf 2028 verlaagd. Voor Hilversum gaat dit om een daling van de algemene uitkering vanaf 2028 van €6.000.000. De toezichthouder staat toe om voor een deel van dit gat een stelpost op te nemen. Voor Hilversum ligt de hoogte van de toegestane stelpost rond de €1.600.000 vanaf 2028. Hierbij bestaat een risico dat het Rijk ter onderbouwing van de verlaagde algemene uitkering vergelijkbare oplossingen aandraagt zoals verwoord in het transformatieplan Jeugd. In het geval dat zich dit voor doet bestaat de kans dat de bezuiniging (deels) dubbel is ingeboekt.

06 - Transformatieplan Jeugd
Binnen de jeugdwet worden voor het versnellen van de transformatie opgave mogelijkheden gezien voor het efficiënter en effectiever inzetten van mensen en middelen. Dit wordt nader toegelicht in de bijlage “Memo Transformatie jeugd”. Hierbij bestaat een risico dat het Rijk met vergelijkbare bezuinigingsopties komt ter onderbouwing van de verlaagde algemene uitkering. In het geval dat zich dit voor doet bestaat de kans dat de bezuiniging (deels) dubbel is ingeboekt.

07 - Verdere wijzigingen aanmeldingen
Verdere keuzes ten aanzien van de aanmeldingen voorjaarsnota 2026 zijn ook nog mogelijk. Zie hiervoor de totaallijst van de aanmeldingen (versie 14 april) en de totale mutatielijst t.a.v. de gesprekken met de portefeuillehouders. In de volgende paragraaf wordt verder ingegaan op de uitkomsten van de besprekingen met de portefeuillehouders van afgelopen weken.

08 – Bezuinigingen ambtelijke organisatie
Momenteel wordt gewerkt aan de invulling van een bezuiniging van €1.000.000 op de organisatie. De uitkomsten zullen aan het college voorgelegd worden. Deze bezuiniging komt bovenop de reeds bestaande structurele opgave van €1.000.000 vanaf 2027 als gevolg van incidenteel budget in 2026. Dit is ook de oorzaak dat de (nieuwe) bezuiniging in 2028 start

09 t/m 12 – Op te leggen taakstellingen/Bepalen bezuinigingsrichtingen
Aan het college wordt richting gevraagd om de gewenste meerjarenraming te kunnen behalen. Indien dit niet vanuit een “politieke overweging” vorm gegeven kan worden dan kan dit wellicht vanuit “rekenkundige” overwegingen.

Afspraken CMT en college 14 april

In het college van 14 april zijn de aanmeldingen van de voorjaarsnota 2026 besproken (zie voor detailoverzicht bijlage “VJN26 Aanmeldingen versie 14 april”). Naar aanleiding van het college van 14 april zijn de volgende afspraken geformuleerd:

1. Uitgangspunt is een sluitende begroting wat neerkomt op ten minste een positief resultaat voor de begroting van 2030 en bij voorkeur ook de andere jaren.
2. Alle aanvragen welke zijn gekwalificeerd als **bestuurlijke keuze** komen te vervallen tenzij er dekking wordt gecreëerd in de portefeuille van de betreffende bestuurder. Gezegd is dan ten koste van andere OOO aanvragen.
3. De organisatie zal met de betreffende portefeuillehouder alle aanvragen **OOO doornemen** waarbij onderscheid zal worden gemaakt tussen aanvragen welke volledig OOO zijn en aanvragen welke met aanpassing van de dienstverlening verlaagd en/of vertraagd kunnen worden of kunnen komen te vervallen. Deze laatste categorie komt vooralsnog te vervallen waarbij consequenties wel voor het college zichtbaar worden gemaakt.
4. Per portefeuille wordt inzichtelijk gemaakt welke **kansrijke besparingsmogelijkheden** er zijn binnen de huidige begroting inclusief de bijbehorende besparingen.
5. Voor de grote gebiedsontwikkelingen en het IHP wordt een bestuurlijk (Floris, Jacqueline en Edwin) en ambtelijk overleg ingepland om te bespreken welke aanpassingen er mogelijk zijn om de ontwikkeling van de schuldquote te beperken.

Bestuurlijke keuzes

Afgelopen weken zijn de aanmeldingen met de portefeuillehouders besproken. Ten aanzien van de categorie “bestuurlijke keuzes” resulteert dit in de volgende voorgestelde aanpassingen:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Bestuurlijke keuzes (college 14 april)	1.385	6.377	5.637	4.544	4.269
Voorstel n.a.v. bespreken portefeuillehouder	-397	-2.857	-2.893	-2.893	-2.893
Verplaatsen van best keuze naar categorie OOO	-525	-768	-678	-633	-543
Bestuurlijke keuzes (college 12 mei)	**463**	**2.752**	**2.066**	**1.018**	**833**

(Bedragen x €1.000)

De specificatie van de resterende aanmeldingen binnen de categorie “bestuurlijke keuzes” zijn de volgende:

Omschrijving	Wethouder	2026	2027	2028	2029	2030
AI-tooling (aanbesteding en licentiekosten)	Edwin Gobbels	30	40	50	60	60
Economische Visie	Floris Voorink	500	700	700	-	-
Energiearmoede	Bart Heller	-	150	150	150	150
Participatieverordening	Jacqueline Kalk	130	130	-	-	-
Intensivering Asielopvang	Bart Heller	-	117	117	117	117
Verwachting CAO ontwikkeling 2027	Edwin Gobbels	-	900	900	900	900
Indexatie subsidies 2027	Diverse	-	750	750	750	750
Actualisatie rentelasten en rentebaten	Jacqueline Kalk	-265	-353	-601	-959	-1.144
Uitwerking stedenbouwkundig plan Hilversumse Meent	Jacqueline Kalk	-	250	-	-	-
Koornstraat	Floris Voorink	68	68	-	-	-
Restant bestuurlijke keuzes		**463**	**2.752**	**2.066**	**1.018**	**833**

Zie voor de gedetailleerde lijst met wijzigingen bijlage “Wijzigingen n.a.v. gesprek portefeuillehouders ”

Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstelbaar

Afgelopen weken zijn de aanmeldingen met de portefeuillehouders besproken. Zie voor de gedetailleerde lijst met wijzigingen bijlage “Wijzigingen n.a.v. gesprek portefeuillehouders”. Ten aanzien van de categorie “Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstaanbaar” resulteert dit in de volgende voorgestelde aanpassingen:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
OOO (college 14 april)	4.211	7.655	10.268	8.397	8.731
Verplaatsen van best keuze naar categorie OOO	525	768	678	633	543
Voorstel n.a.v. bespreken portefeuillehouder	-300	-550	-250	-325	-325
OOO (college 12 mei)	**4.436**	**7.873**	**10.696**	**8.705**	**8.949**

(Bedragen x €1.000)

De specificatie van de gewijzigde aanmeldingen binnen de categorie “Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstelbaar” zijn de volgende :

Omschrijving	Wethouder	2026	2027	2028	2029	2030	Ref
Sociaal Werkgeversschap	Edwin Gobbels	525	525	435	390	300	
Uitvoeren Soorten managementplan (SMP)	Bart Heller	-	243	243	243	243	
Verplaatsen van bestuurlijke keuze naar OOO		**525**	**768**	**678**	**633**	**543**	1
Formatie inburgering	Bart Heller	-200	-200	-200	-200	-200	2
Formatie vergunningverlening	Jacqueline Kalk	-50	-	-	-	-	3
Uitbreiding leaseauto's	Edwin Gobbels	-50	-50	-50	-50	-50	4
Aanbesteding en implementatie E-HRM	Edwin Gobbels	-	-150	150	-	-	5
Bekendmakingen vergunningen	Jacqueline Kalk	-	-75	-75	-75	-75	6
Kosten ruimtelijke inpassing trafostations	Bart Heller		-75	-75	-	-	7
Mutaties n.a.v. bespreken portefeuillehouder		**-300**	**-550**	**-250**	**-325**	**-325**	
Mutaties Onvoorzien, Onvermijdelijk en Onuitstaanbaar		**225**	**218**	**428**	**308**	**218**	

Toelichting

01 Als gevolg van voortschrijdend inzicht zijn een tweetal aanmeldingen van categorie gewijzigd. Het betreffen wettelijk voorgeschreven activiteiten waar nu onvoldoende budget beschikking is.

02 De portefeuillehouder is van mening dat deze aanmelding met €200.000 verlaagd kan worden. Dit is tegen het advies in van het CMT. Gezien het een wettelijk voorgeschreven activiteit betreft heeft het CMT deze aanmelding eerder geheel als OOO gecategoriseerd.

03 In overleg met wethouder het jaarlijkse bedrag teruggebracht met €50.000 naar €80.000. Het betreft een deel van het jaar en er wordt dekking gezocht binnen de overheveling (jaarrekening 2025) inzake de omgevingswet.

04 De portefeuillehouder is van mening dat deze aanmelding kan vervallen. Dit is tegen het advies in van het CMT. Gezien de uitbreiding van het werkgebied door de fusie met Wijdemeren, en door de toename van het aantal consulenten heeft het CMT deze aanmelding eerder als OOO gecategoriseerd.

05 De portefeuillehouder is van mening dat dit de aanbesteding nog een jaar uitgesteld kan worden. Dit is tegen het advies in van het CMT. De vertraging is niet wenselijk gezien de huidige problemen met de huidige leverancier.

06 Wethouder wil minder publiceren en kosten besparen. Bedrag 2026 laten we staan, bedragen 2027 e.v. worden gehalveerd tot €75.000 (opdracht om publicaties te minimaliseren).

07 In overleg met wethouder het jaarlijkse bedrag teruggebracht met €75.000 naar €100.000 voor de jaren 2027 en 2028.

Kansrijke besparingsmogelijkheden
In de gesprekken met de portefeuillehouders is geen concrete richting gegeven aan de invulling van andere kansrijke besparingsmogelijkheden. Uitzondering hierop betreft het Transformatieplan Jeugd, zoals opgenomen in het dekkingsplan.